

41 weken zwanger

inleiden of afwachten

Je krijgt deze folder omdat je (bijna) bent uitgerekend. De gemiddelde zwangerschap duurt 40 weken (280 dagen). De meeste vrouwen bevallen tussen de 39 en 41 weken. Maar wat als je bevalling niet voor de 41 weken vanzelf start? Je hebt dan een keuze of je wordt ingeleid (het op gang brengen van de bevalling) bij 41 weken, of dat je nog wilt afwachten tot 42 weken. In deze folder staan de voor- en nadelen op een rij en krijg je extra informatie over de komende weken en de mogelijkheden. Het is belangrijk om dit goed door te lezen zodat je een keuze kunt maken die voor jou goed voelt.

Ongeveer 8 van de 10 vrouwen die zwanger zijn van 1 kindje bevallen voor de 41 weken zwangerschapsduur. Na de 41 weken zwangerschap nemen de risico's voor je baby iets toe.

Dit zal hieronder verder uitgelegd worden.

Mogelijke risico's

Het is al langer bekend dat vanaf 42 weken zwangerschap de placenta (moederkoek) minder goed kan gaan werken. De baby krijgt dan minder voeding en de hoeveelheid vruchtwater kan afnemen. Heel soms krijgt de baby te weinig zuurstof. Ook is er vaker ontlasting van de baby (meconium) in het vruchtwater. Baby's kunnen ernstig ziek worden als deze ontlasting in hun longen terecht komt. Mogelijk neemt de kans op deze risico's al tussen de 41 en 42 weken zwangerschap toe.

Nieuwe onderzoeken hebben het inleiden bij 41 weken zwangerschap vergeleken met inleiden bij 42 weken zwangerschapsduur. Hieronder staan de verschillen van een inleiding bij 41 weken en 42 weken.

	Inleiden bij 41 weken	Inleiden bij 42 weken
Kans dat de inleiding eindigt met een keizersnede	11,5 van de 100 vrouwen	11,9 van de 100 vrouwen
Kans dat mijn kindje moet worden opgenomen	2,75 van de 100 kinderen	3,2 van de 100 kinderen

Kans dat mijn kindje komt te overlijden	0,037 van de 100 kinderen	0,37 van de 100 kinderen
Hoe vaak krijgen vrouwen pijnstilling tijdens een inleiding?	50,4 van de 100 vrouwen	46,3 van de 100 vrouwen
Hoe vaak wordt een kunstverlossing (vacuüm) gedaan?	7,9 van de 100 vrouwen	8,7 van de 100 vrouwen
Hoe vaak ontstaat een (sub)totaal ruptuur?	4,0 van de 100 vrouwen	4,7 van de 100 vrouwen

Bij een zwangerschapsduur na 42 weken nemen deze risico's verder toe. Vanwege deze risico's zal je vanaf 42 weken onder behandeling van de gynaecoloog komen. De gynaecoloog zal je adviseren om de bevalling in te leiden. Er zullen vanaf dan dagelijks controles plaatsvinden om je baby goed in de gaten te houden.

Het is nog niet duidelijk welke moeders meer risico lopen op problemen tussen de 41 en 42 weken. Het lijkt erop dat zwangeren die voor het eerst zwanger zijn, zwangeren met een hoog gewicht (BMI > 30) en oudere zwangeren (leeftijd moeder > 40 jaar) iets meer risico hebben.

Wat zijn je mogelijkheden?

Inleiding plannen bij 41 weken

Je kunt ervoor kiezen om een inleiding te plannen bij 41 weken zwangerschap. Tot die tijd kan de bevalling spontaan beginnen. Begint de bevalling spontaan voor de 41^e week? Dan beval je met je eigen verloskundige of onder begeleiding van de gynaecoloog. Je bevalt onder begeleiding van de gynaecoloog als je al onder controle bent in het ziekenhuis in de zwangerschap of doordat er tijdens de bevalling reden voor is (bijvoorbeeld bij de wens voor pijnstilling of als de baby in het vruchtwater heeft gepoept enzovoorts).

Afwachten tot 42 weken

Als alle controles goed zijn kun je ervoor kiezen om af te wachten tot 42 weken. Je hebt dan langer de tijd om de bevalling spontaan te laten beginnen. Samen met je verloskundige of gynaecoloog kun je bepalen tot wanneer je wil afwachten en wanneer de inleiding gepland zal worden.

Al eerder inleiden

Samen met de verloskundige of gynaecoloog kan er ook besloten worden om niet tot 41 weken te wachten maar al eerder in te leiden. Dit gebeurt bijvoorbeeld als:

- je je baby minder voelt bewegen
- er te weinig vruchtwater is

Belangrijk

Het is dus belangrijk dat je er steeds goed op let of je je baby nog goed voelt bewegen. Voel je je baby minder of niet bewegen, of twijfel je hieraan? Neem dan contact op met je verloskundige of gynaecoloog.

Welke controles en afspraken kun je verwachten?

Tijdens een controle rond de 40 weken bespreekt de verloskundige of gynaecoloog de mogelijkheid om in te leiden bij 41 weken zwangerschap. Je gaat samen in gesprek over de voor- en nadelen van inleiden en afwachten. Je kunt naar aanleiding van dit gesprek samen een keuze maken.

Als je kiest voor een inleiding zal de verloskundige of gynaecoloog een inwendig onderzoek bij je doen om te bepalen of er al ontsluiting is. In overleg met het ziekenhuis wordt er een datum gepland voor de inleiding.

Ben je in de 2^e helft van de zwangerschap nog niet in het ziekenhuis geweest? Dan wordt er een afspraak gemaakt bij de gynaecoloog om kennis te maken en de datum van je inleiding te plannen.

Vanaf 40-41 weken kun je ook gestript worden door de verloskundige of gynaecoloog, of kunnen in sommige gunstige gevallen je vliezen gebroken worden om de bevalling te starten. Beide opties worden hieronder verder uitgelegd.

Wat kan er gedaan worden om de kans op een spontane bevalling te vergroten?

Strippen

De verloskundige of gynaecoloog kan de kans op een spontane bevalling groter maken door je baarmoedermond te strippen. De verloskundige of gynaecoloog doet dan een inwendig onderzoek en voelt naar de baarmoedermond. Strippen is alleen mogelijk wanneer je al een beetje ontsluiting hebt. Dit ontstaat vaak al vanzelf aan het einde van de zwangerschap. Met 1 of 2 vingers worden de vliezen losgemaakt van de binnenkant van de baarmoedermond. Na het strippen kan je een beetje vaginaal bloedverlies hebben. Dit is niet gevaarlijk. Bij ongeveer 1 op de 6 vrouwen zorgt het strippen van de baarmoedermond ervoor dat de weeën beginnen en je gaat bevallen. Dit is afhankelijk van hoe rijp je baarmoedermond is en of je al eens eerder bent bevallen. Strippen kan herhaald worden na ongeveer 24 tot 48 uur. Heb je geen ontsluiting? Dan is het strippen helaas nog niet mogelijk. Dit kan een aantal dagen later opnieuw worden onderzocht.

Thuis de vliezen breken

Heeft het strippen er niet voor gezorgd dat je weeën zijn gestart? Maar wil je wel graag binnenkort ingeleid worden? Dan kun je samen met de verloskundige besluiten om thuis de vliezen te breken. Dit kan vanaf 40 weken en 6 dagen zwangerschap. En alleen als er geen complicaties zijn, er voldoende ontsluiting is en het hoofdje van de baby goed is ingedaald.

- Nadat de vliezen zijn gebroken is er ongeveer 12 tot 24 uur de tijd om spontaan te bevallen, thuis of poliklinisch naar jouw keuze.
- De kans dat je spontaan bevalt na het breken van de vliezen is groter naarmate je meer ontsluiting hebt bij het breken van de vliezen.
- De kans dat je spontaan bevalt na het breken van de vliezen lijkt groter als je al eerder bevallen bent.
- Doordat de vliezen niet spontaan zijn gebroken is de kans groter dat je langer dan 24 uur gebroken vliezen hebt. Na 24 uur gebroken vliezen krijg je iets meer kans op een infectie in de baarmoeder. Dit wordt goed in de gaten gehouden. Na 24 uur gebroken vliezen moet je naar het ziekenhuis en zal je onder begeleiding van een gynaecoloog of iemand van het medische team bevallen.
- Starten de weeën niet na het breken van de vliezen? Of gaat de bevalling niet snel genoeg? Dan moet je in het ziekenhuis verder bevallen en krijg je weeënopwekkers. Als het heel druk is in het Spaarne Gasthuis kan het voorkomen dat je dan in een ander ziekenhuis moet bevallen. De verloskundige regelt dit dan voor je.
- Zijn thuis de vliezen gebroken en wordt gezien dat je baby in het vruchtwater heeft gepoept? Dan moet je direct naar het ziekenhuis gebracht worden.

- › Weet je zeker dat je pijnstilling wilt tijdens de bevalling? Of wil je niet wachten op de weeën na het breken van de vliezen? Dan kun je beter de vliezen pas laten breken bij de start van de inleiding in het ziekenhuis. In het ziekenhuis wordt na het breken van de vliezen meestal binnen 1 uur gestart met het geven van weeënopwekkers.

Er is nog niet veel onderzoek gedaan naar het thuis breken van de vliezen, maar het wordt wel al een aantal jaren gedaan. Uit een Nederlandse studie is wel bekend dat:

- › 85 van de 100 vrouwen weeën kregen binnen 12 uur
- › 44 van de 100 vrouwen beviel zonder medische ingrepen
- › 30 van de 100 vrouwen beviel thuis
- › 50 van de 100 vrouwen werd alsnog ingeleid
- › Er werd geen hoger risico gevonden op gebruik van antibiotica tijdens de bevalling, infectie bij de baby of opname van de baby in het ziekenhuis.

Hoe verloopt een inleiding?

Wanneer je kiest voor een inleiding wordt de bevalling op het geplande moment in gang gezet. Dit gebeurt in het ziekenhuis onder verantwoordelijkheid van de gynaecoloog. Ben je bij de verloskundige onder controle? Dan zal zij je hiervoor dus overdragen. Als een inleiding gepland is komt het soms voor dat deze verplaatst wordt, dit heeft dan te maken met drukte op de afdeling op de geplande dag.

Voorafgaand aan de inleiding hebben sommige vrouwen een ballonkatheter nodig om de baarmoedermond verder te laten rijpen. Deze wordt 1 dag van tevoren ingebracht. Bij het starten van de inleiding worden de vliezen gebroken en krijg je weeënopwekkers.

Het inleiden van de bevalling heeft voor- en nadelen ten opzichte van een spontane bevalling. En het is mogelijk dat je de bevalling heel anders ervaart.

Omdat het belangrijk is dat je alles hierover weet als je voor een inleiding kiest, vragen we je om de folder '[Het inleiden van de bevalling](#)' te lezen.

Meer informatie

Voor verdere informatie over de gang van zaken rond een bevalling in het Spaarne Gasthuis en het inleiden van de bevalling verwijzen wij je naar de website:

www.randomzwanger.nl. De folders 'Bevallen in het Spaarne Gasthuis' en het 'Inleiden van de bevalling'.

Heb je nog vragen? Stel deze dan aan de verloskundige of gynaecoloog.